

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.868/2016/6.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Szigethy György Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szigethy György
(ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Nagy-György Anita ügyvéd

A per tárgya:

Személyhez fűződő jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek
alkalmazása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla (8.Pf.20.929/2015/7.)

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék (65.P.21.603/2010/145.)

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes a ..alapítója és vezető oktatója, aki diplomáját az ELTE Bölcsészettudományi Karán pszichológia szakon szerezte. Ő

Magyarországon orvosi képzettség nélkül végez akupunktúrás gyógyítási tevékenységet. Tevékenysége során több konferencián vett részt előadóként, könyvei, jegyzetei jelentek meg. 1996-ban ..címén egy jegyzet, 2007-ben .., 2008-ban .., valamint .., 2009-ben pedig ..címmel a ... gondozásában jelent meg kötete. A nevével fémjelzett egészségügyi központban 2004 óta vezet tanfolyamokat, szemináriumokat a fülakupunktúrás addiktológia területén.

- [2] Az alperes természetgyógyász, 2000 óta folytat gyógyító, egészségvédő és tanácsadó tevékenységet. Az alperes szakmai tevékenységét az..elnevezésű intézményen keresztül gyakorolja, 1990-től folytat természetgyógyászattal összefüggésbe hozható tevékenységet, orvosi végzettségét felhasználva vett részt a homeopátia magyarországi elfogadtatásában. Az alperes 2005 nyarán jelentkezett a felperes által szervezett továbbképzésre, ahol a felperes egy munkafüzetet adott át, amely az általa készített oktatási segédanyagot, illetve jegyzetet tartalmazta a tanfolyam résztvevői számára. A tanfolyamokon a hallgatók részére átadott oktatási anyag a kínai rendszert, a .. rendszert és .. rendszerét bemutató részekből állt, valamint tartalmazta a felperes által saját nevével fémjelzett úgynevezett szűrési pontok jegyzékét, fülábrákat. Az alperes 2008. november 3-án fülakupunktúrás addiktológus képesítést szerzett. Egészségügyi szakdolgozói működési engedélyt 2009. március 19-én kapott 5 évre szólóan. Az alperes által vezetett intézmény az alperesi jogosítványai alapján jogosulttá vált különböző tanfolyamok alap-, és emelt szintű szervezésére, lebonyolítására, végzettséget igazoló tanúsítvány kiadására. ..címén mind az alapoktatásban, mind a mesterkurzusban bemutatta az alperes a felperes tanfolyamán elsajátított kínai, .. és .. rendszert, utalva a jegyzeteiben a felperesre mint forrásra, illetve szakmai anyaga végén ajánlati jogalanyként két művét is ajánlotta. Az alperes képzésén résztvevő hallgatók a képzési anyagot az interneten egy elérhetőségi helyet kapva tudták letölteni, illetve az oktatási segédanyagát az alperes CD-n adta át hallgatóinak.

A kereseti kérelem és az ellenkérelem

- [3] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét azzal, hogy 2004 májusától 2009 márciusáig az .. való bejegyzéséig vizsga és szakfelügyelet hiányában magát fülakupunktórnek kiadva végezte tevékenységét, fülakupunktúrás addiktológiát oktatott, és ezzel érdeksérelmet okozott a felperesnek. A jóhírnév sértés a felperes szerint azzal valósult meg, hogy szakvizsga és engedély hiányában gyógyított és oktatott a felperes által szerkesztett és hallgatóinak átadott jegyzetből. A felperes továbbá szerzői jogi bitorlásra alapított kereseti kérelemmel is élt, amelyben kérte a jogsértés megállapítását, az alperes eltiltását a további jogsértéstől, elégtétel adására

kötelezését, valamint vagyoni előny kiszolgáltatását, továbbá az okozott 3.000.000 forint vagyoni és 3.000.000 forint nem vagyoni kár megtérítését.

- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint ő engedélyek alapján jogszerűen végzett tevékenységet, amely nem sértette a felperes jóhírnevét, és oktatói tevékenysége körében készült saját jegyzete nem sértette a felperes szerzői jogát, mert a tanfolyamok anyagát a rendelkezésére álló szakirodalom felhasználásával állította össze. Vitatta érdemben a felperes szerzői minőségét is.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú bíróság szerint nem sérült a felperes jóhírneve az által, hogy az alperes a saját anyagaiban nem utalt arra, hogy a felperes központjában szerezte ismereteit a fülakupunktúra területén, a felperes nevének forrásként való feltüntetése pedig nem kelt olyan látszatot, hogy az alperes a tevékenységét a felperes engedélyével, jóváhagyásával végezné. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogalap (jogsértés) hiányában utasította el a jóhírnév sértésre alapított kereseti kérelmét. utalt arra is, hogy a felperes nem igazolt olyan, az életminőségében, szakmai elismertségében bekövetkezett hírnévrontást, illetve hátrányt, amelynek kompenzálására nem vagyoni kártérítés lenne szükséges. Ha az alperes az oktatói tevékenysége gyakorlása során jogsértően jutott volna jövedelemhez, az nem a jelen bírói fórumra tartozna az elsőfokú bíróság szerint, de nem is a felperest illetné meg az ezzel kapcsolatban személyében az igényérvényesítési jogosultság.
- [6] A szerzői jogsértésre alapított kereset tekintetében az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes jegyzetének szerzői jogi oltalma szakkérdés, amelynek megválaszolására a Szerzői Jogi Szakértő Testület hivatott. E körben a kirendelt testület az egyes munkafüzetekről külön-külön foglalt állást. A kínai rendszer vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy a rendszert leíró fordítás, jegyzet állhat szerzői jogvédelem alatt, az eljárás, amit a jegyzet magában foglal, nem. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy ő lett volna a fordító. A felperes által csatolt, .. származó hozzájárulás nem a szerzői jogi törvényben megkövetelt írásbeli felhasználási engedély, ezért nem volt alkalmas a felperes szerzőségének igazolására a fordítás jogszerű felhasználása igazolásának hiánya miatt. Az úgynevezett .. rendszerről szóló munkafüzet kapcsán a szakértő azt állapította meg, hogy az a felperes 1994-es kurzusa jegyzetének egyfajta lerövidített változata, amely munkafüzet sem címet, sem szerzőt nem tartalmaz, sem utalást arra, hogy a kurzuson megkapott jegyzet átdolgozása, egyéni, eredeti alkotásnak ezért nem minősül.

- [7] A felperes fültérképére vonatkozóan a Szakértői testület a 2. számú kiegészítő szakvéleményében azt rögzítette, hogy az az 1994-es kurzus jegyzetének 6-8. oldalán található három illusztráció egyesített változata, amely nem rendelkezik egyéni, eredeti jelleggel, pusztán tudományos összegzés, nem tükröz olyan hozzáadott értéket, eredetiséget, ami szerzőség fennállásának megállapítását megalapozhatná. A .. kivonat szerzősége megállapításához a kínai rendszerhez hasonlóan a szakértő szerint a forrás fordításának feltárására volt szükség. A felperes adatszolgáltatását követően a második kiegészítésében az SZJSZT úgy foglalt állást, hogy a felperesi anyagból nem derül ki, hogy mely szövegrészek kerültek átvételre, mennyiben alapul a jegyzet angol szakirodalmon, illetőleg mennyiben a felperes saját gondolatain. A felperes „...” címmel megjelent tanyaanyaga nem tagolódik idézetekre, és az átvételekre vonatkozó megjelöléseket sem tartalmaz így nem tudható, hogy az mennyiben a felperes szellemi alkotó tevékenységéből fakadó alkotás. Az SZJSZT összességében megállapította, hogy a felperes egyik tananyaga tekintetében sem bizonyította a szerzői átdolgozói minőségét, így szerzői jogi oltalom nem illeti meg. Miután a felperes nevével fémjelzett jegyzet tekintetében a szerződése nem nyert bizonyítást, az alperes a dokumentum felhasználásával nem követett el szerzői jogsértést. A szakértői véleményekre alapozottan az elsőfokú bíróság a felperes szerződés megállapíthatóságának hiányában utasította el a szerzői jogi kereseti kérelmet, a gazdagodás megítélésére irányuló irányuló igényt nemcsak jogalap hiányában, hanem bizonyítottság hiányában is elutasította.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest perköltség marasztalta, valamint kötelezte a fellebbezési illeték megfizetésére. A felperes nem vagyoni kár igényét 1.000.000 forintba leszállította a fellebbezési eljárásban.
- [9] A jogerős ítélet álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg. Rögzítette: jóhírnév rontás akkor következik be, ha a felperes személyére nézve objektíve valótlán, és az adott személyt sértő tényállítás történik, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel. A jogerős ítélet szerint annak állítása az alperes részéről, hogy a felperes tanítványa volt nem minősül valótlannak, hiszen az alperes 2005 nyarán és szeptemberében is jelentkezett a felperes által szervezett továbbképzésre, amely során a felperes részére is egy munkafüzetet adott át, amely tartalmazta a felperes által készített oktatási segédanyagot, illetve jegyzetet. A felperes hírnevét az alperes ezen közléssel nem rombolta, nem jogsértő az, hogy őt forrásként vagy tanáraként említi, még akkor sem, ha a tevékenysége esetleg nem megfelelő. A jogerős ítélet szerint a sérelmezett magatartással az alperes nem keltette azt a látszatot, hogy a felperes hozzájárulásával végezné tevékenységét.

- [10] A szerzői jogi jogsértésre alapított igény tekintetében a jogerős ítélet az elsőfokú bíróság indokolását kiegészítette. Miután érdemben a szerző léphet fel jogainak megsértése esetén, így a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a per tárgyát képező mű vagy művek szerzői jogi védelem alatt állnak, azoknak ő az alkotója, és az alperes engedély nélkül valamilyen felhasználási magatartást valósított meg. Ezzel szemben az alperes azt bizonyíthatja a kimentés körében, hogy felhasználás nem történt, vagy az nem volt jogosulatlan. Kiindulópontként a jogerős ítélet rögzítette, hogy a per tárgyát képező anyagok a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (továbbiakban: Szjt.) hatálya alá tartozna, szakirodalomnak minősülnek. Az alperes álláspontja az volt, hogy a kérdéses anyagok bárki által beszerezhető szakirodalom felhasználásával kerültek felhasználásra, így a bíróságoknak azt kellett eldönteniük, hogy a felperes jogi értelemben a kérdéses műveknek a szerzőjeként minősíthető vagy sem.
- [11] A jogerős ítélet szerint a felperes által sérelmezett jegyzetek közül négy esetben neve nem szerepelt a művekben, a szerződés bizonyítása egyértelműen a felperest terhelte. Az ötödik jegyzet esetében, amelyen a felperes neve szerepelt, a szerzőség megdönthető vélelme illette meg a felperest a jogerős ítélet szerint. Ebben a vonatkozásban az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy nem a szerzőként feltüntetett felperes a mű szerzője, ehhez azonban szükségtelen volt viszontkereset, illetve önálló megállapítási igény előterjesztése. Összességében a jogerős ítélet is arra a megállapításra jutott, hogy az első négy szakirodalmi mű esetében a felperes a szerzőséget nem tudta bizonyítani, az ötödik saját jegyzeténél pedig a jelzett szerzői vélelem megdöntésre került, mert az egyéni, eredeti jelleg nem volt megállapítható.
- [12] A jogerős ítélet ebben a körben visszautalt az SZJSZT többszörösen kiegészített szakvéleményére, amelynek tartalmával a jogerős ítélet is egyetértett, azt ítélkezése alapjául elfogadta. A jogerős ítélet megállapította: A kínai rendszerről a felperes maga is csak azt állította, hogy azt ő fordíttatta le, saját alkotói közreműködésére még a tényállítás szintén sem hivatkozott, míg a ..-féle könyv, illetve annak más általi fordítása a felperes egyéni-eredeti alkotásaként nem értelmezhető. Az úgynevezett .. módszerről szóló jegyzetről a jogerős ítélet azt állapította meg, hogy az a .. tartott kurzus jegyzetének átvétele, az ottani jegyzet rövidített változata, amely ily módon szerzői alkotásként nem értékelhető. A .. rendszerről szóló jegyzetről megállapítható, hogy az szintén fordítás, amely tekintetében a felperes szerzősége szintén nem állapítható meg, mert nem eldönthető, hogy a jegyzet tartalma mennyiben a felperes saját szellemi terméke, illetve az mennyiben tartalmaz átvett elemeket. A .. című ábráról osztotta a szakértői testület véleményét a jogerős ítélet annyiban, hogy az pusztán tudományos összegzés, amely nem rendelkezik egyéni, eredeti jelleggel, a ..egyetem jegyzet három rajzának, illusztrációjának

egyesített változata. ..című saját jegyzet tartalmát illetően osztotta szintén a szakértői véleményt annyiban, hogy a tartalmának 90%-ában az ismertetett három rendszer leírása (kínai, ..), ezért a felperes szerzősége ebben az esetben sem állapítható meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Ebben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a leszállított összegű keresetnek való teljes helyt adást. Álláspontja szerint az eljárás bíróságok tévedtek a jogalap megítélésében, iratellenes megállapításokat tettek. A kérelem hangsúlyozta, hogy korábban maga az alperes tett olyan személyes nyilatkozatot, amelyben nem vitatta, hogy tevékenysége során a felperes anyagát is felhasználta. Álláspontja szerint az alperes ezzel azt is elismerte, hogy a felperes anyagáról van szó, vagyis ő minősül annak szerzőjeként. A felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy viszontkereset előterjesztése nélkül nem kerülhetett volna sor a felperes szerzősége vélelmének megdöntésére azon anyag kapcsán, ahol ő szerzőként külön feltüntetve szerepel.
- [14] A jóhírnév sértése körében a felperes kérelmében előadta, hogy az alperes szükséges vizsgát engedély nélkül invazív beavatkozásokat végzett. Az alperes igenis hivatkozott arra, hogy a felperesnél szerezte szaktudását, miközben beavatkozásai során „vérfürdőt” rendezett, így sértő, hogy a felperes tanítványának nevezte magát. A szerzői jogi jogsértések vonatkozásában a felperes állította, hogy a szerzőségét feltüntető „saját” jegyzet esetében nincs szó arról, hogy az a három rendszert ismertetné, és ez lefedné az anyag 90%-át. A felperes előadta azt is, hogy a fülakupunktúra szakmai kérdéseiben a Szerzői Jogi Szakértői Testület nem rendelkezik kompetenciával. Arra is utalt, hogy a mű szerepelt a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által vezetett úgynevezett műnyilvántartásban is. A fordítások tekintetében hivatkozott arra, hogy csatolta a fordítást végző személy nyilatkozatát, fordításhoz adott hozzájáruló nyilatkozatát. Álláspontja szerint a vitatott műveket alapvetően ő írta, illetve adta ki, azokat pedig az alperes jogosulatlanul felhasználta. A felperes hivatkozott arra is, hogy a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Komplementer Medicina Szakmai Kollégiuma kiadott egy állásfoglalást, amelyet megalapozatlanul hagytak figyelmen kívül. Álláspontja szerint ezt a bizonyítékot a Pp. 235. § alapján nem hagyhatták volna figyelmen kívül tekintettel arra is, hogy a felperes csupán az elsőfokú ítélet meghozatala után tudta meg, hogy nevezett fórum egyedi megkeresésre is kiadhat állásfoglalást.
- [15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kérte azzal, hogy a kérelem nem jelöli meg tételesen a megsértett jogszabályokat. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokai alapján, továbbá perköltség

megfizetésére tartott igényt. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem alaptalanul kifogásolja a szakértői megállapításokat, illetve gyakorlatilag a személyével ellentétes pocskondiázást tartalmaz. Előadása szerint az eljáró bíróságok részletes bizonyítást folytattak le, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelték. Mint az állított jóhírnév sértés kapcsán előadta, hogy nem tett valótlan és sértő állításokat, való tényeket sem tüntetett fel hamis színben. Nem jogsértő az sem, ha a felperes tanítványának nevezte magát. Az alperes álláspontja szerint a felperes azt sem igazolta, hogy az állítólagos jogsértések kapcsán őt bármilyen hátrány érte volna. Minisztérium égisze alatt működő testület állásfoglalása kapcsán megjegyezte, hogy azt a jogerős ítélet megalapozottan hagyta figyelmen kívül. Az állásfoglalás tartalmának nincs is érdemi jelentősége.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [17] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati eljárásban érvényesül a felülmérlegelés tilalma, vagyis nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok külön kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat csak meg (BH. 1999. évi 44-es jogeset, BH. 2013. évi 119-es jogeset).
- [18] A jóhírnév megsértésével kapcsolatos kereseti igény vonatkozásában az 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ezen jogok a törvény védelme alatt állnak. A 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki másról, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A Kúria egyetértett a jogerős ítélettel abban, hogy önmagában az, hogy az alperes alkalmanként a felperes tanítványaként jelölte meg magát, sértő tartalommal nem bír, figyelemmel arra is, hogy az alperes ténylegesen részt vett a felperes által szervezett tanfolyamokon, illetve az adott tanfolyamokra vonatkozó oktatási anyagokat átvette, illetve felhasználta. A következetes bírói gyakorlat értelmében a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva eleve nem alkalmas bármely más szakterületre tartozó vita eldöntésére, de még véleményezésére sem. A jelen eljárásban tehát a bíróságok nem foglalhatnak állást az alperes

tevékenységének szakmaiságát, az alperes akupunktúrás szaktudását illetően. Egyébként tényként állapítható meg, hogy az alperes a szakmai tevékenységét évek óta hivatalos engedélyek birtokában végzi. A Kúria szerint helytállóan állapították meg az eljárás bíróságok azt is, hogy az alperes a tevékenysége kapcsán hamis látszatot sem kelt olyan tartalommal, amely a felperes jóhírnevét, szakmai ismereteit, gyakorlatát sértené. A Kúria szerint tehát a jogerős ítélet megalapozottan utasította el a felperes jóhírnev sértésére alapozott kereseti kérelmét. Nem tartozik a jelen per bíróságára az, hogy a peres felek hasonló szakterületen működve egy adott piacon egymás versenytársaiként is megjelennek. A bírói gyakorlat szerint az akupunktúrás tevékenység kapcsán szakmai viták, eltérések megítélése kívül esik a személyiségi jogi per keretein. A Kúria szerint .., ..tanúvallomása nem volt alkalmas annak alátámasztására, hogy az alperes jóhírnev sértő magatartást tanúsított volna a felperes sérelmére, így a jogerős ítélet okszerűen mérlegelte a tanúvallomásokat arra is kiterjedően, hogy a nevezettek érdemben szerzői jogi kérdések értékelésére nem voltak hivatottak.

- [19] A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet helytállóan foglalt állást abban a kérdésben is, hogy szerzői jogi igények érvényesítésére érdemben a szerző jogosult. A szerzőség vitatása esetén a magát szerzőnek állító fél köteles a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján szerzői minőségét igazolni. Azt is jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy a szerzőség vélelmének megdöntéséhez nem szükséges viszontkereset előterjesztése az alperes részéről. Éppen ezért annál a műnél, ahol szerzőként a felperes név szerint egyáltalán feltüntetésre került, viszontkereset előterjesztése nélkül érdemi védekezések körében az alperes hivatkozhatott a szerzőség bizonyítatlanságára, ezért ebben a körben a bíróság megalapozottan nyilatkoztatta meg a szakértő testületet viszontkereset hiányában is.
- [20] Az Szjt. 4. § (1) bekezdése szerint a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző). A (2) bekezdés szerint szerzői jogi védelem alatt áll - az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül - más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van. A 16. § (1) bekezdése szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető. (2) bekezdés értelmében a szerző engedélye szükséges a mű sajátos címének felhasználásához is. (4) bekezdés szerint, ha e törvény másként nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. A szerzői jogsértés

bekövetkezésének megállapítása szempontjából a Kúria szerint is központi kérdés az, hogy a kérdéses művek szerzőjének tekinthető-e a felperes, vagy sem. Jogszabálysértés nélkül, helytállóan jártak el a bíróságok akkor, amikor ebben a kérdésben a Szerzői Jogi Szakértői Testület (SZJSZT) két esetben is kiegészített szakvéleményét ítélezésük alapjául elfogadták. Az egyes munkafüzetekről az SZJSZT külön-külön is állást foglalt. Az úgynevezett kínai rendszer vonatkozásában mint szakirodalmi mű, a rendszert leíró fordításként, jegyzetként állhat szerzői jogvédelem alatt, viszont ennek bizonyításához a felperesnek kellett volna igazolnia azt, hogy a mű fordítója ő lett volna. A felperes ebben a körben ..levelét, igazolását csatolta, mely szerint a felperes megbízásából a fordítást ő végezte. Miután a fordító neve a kiadványban nem került feltüntetésre, helytállóan került megállapításra, hogy nem igazolt, hogy a mű származékos szerzője a fordító, akit a felperes kért volna fel, ehhez képest a felperes szerzősége sem állapítható meg. Az ugyancsak a felperes által csatolt ..származó hozzájáruló nyilatkozat felhasználási engedélynek minősül ugyan, de nem bizonyítja a felperes szerzőségét. Ebben a körben tehát a jogerős ítélet helytállóan utasította el a felperes keresetét. Az úgynevezett .. rendszerről szóló munkafüzet kapcsán aggálytalanul állapította meg az SZJSZT, hogy az a felperes 1994-es kurzus, a ..zajlott kurzusának jegyzete - egyfajta lerövidített változatban. Ez a munkafüzet se címet, se szerzőt nem jelöl meg, utalást sem tartalmaz arra, hogy az adott kurzuson megkapott jegyzet átdolgozása lenne. Ehhez képest helyes mérlegeléssel döntött a jogerős ítélet akkor, amikor az eredeti egyéni jelleg hiányára figyelemmel a felperes keresetét itt is elutasította.

- [21] Az úgynevezett .. kivonat szerzősége megállapításához az első esethez hasonlóan szükség volt a fordítás forrásának feltárására. Az SZJSZT megállapította, hogy a felperesi anyagból nem derül ki, hogy mely szövegrészeket vették át, mennyiben alapul a jegyzett az angol szakirodalmon, és mennyiben a felperes saját gondolatain. Ehhez képest az elutasítás ebben az esetben is megalapozott volt a szerzőség igazolásának hiányában.
- [22] A felperes nevével jelzett jegyzet a „...” címmel megjelent tananyag vonatkozásában a felperes hivatkozott arra, hogy ez szerepel az SZTNH műnyilvántartásában. A Kúria szerint azonban ez nem jelent megdönthetetlen vélelmet a szerzősége, továbbra azt is figyelembe kellett venni, hogy erre a bejegyzésre 2013-ban, azaz a jelen per folyamatban léte alatt került sor. Az SZJSZT ezen mű vonatkozásában a Kúria szerint aggálytalanul állapította meg, hogy ez a tananyag szintén nem tagolódik idézetekre, és az átvételekre vonatkozó megjelöléseket sem tartalmazza, így nem tudható, hogy mennyiben a felperes szellemi alkotó tevékenységéből fakadó a mű. Arra is kitért a szakvélemény, hogy a felperes által megjelölt öt forrás kapcsán nem került rögzítésre, hogy a saját jegyzet ezekből forrásokból miként dolgozott. Összességében a szakértői vélemény

megállapította, hogy a felperes nem tudta bizonyítani szerzői, átdolgozó minőségét, így szerzői jogi oltalom egyik mű tekintetében sem illeti meg. Az ügynevezett fültérkép vonatkozásában a szakértői testület arra a következtetésre jutott, hogy az csak korábbi ábrázolások összegzésének minősül, új minőséget, eredeti szerzői alkotást nem hozott létre.

- [23] Az NEFMI Komplementer Medicina Szakmai Kollégiuma által kiadott állásfoglalás tekintetében a Kúria szerint a jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján ezt a bizonyítékot nem lehet figyelembe venni pusztán arra hivatkozással, hogy a felperes az elsőfokú döntés után szerzett tudomást arról, hogy ez a kollégium egyedi megkeresésre is állást foglaltat adhat ki. A jelzett jogszabály szerint új bizonyíték előadására a fellebbezésben csak akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálás esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A Kúria álláspontja szerint önmagában ez az állásfoglalás nem alkalmas a szakértői vélemények mellőzésére. Nem történt tehát olyan eljárási szabálysértés, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére vagy akár megváltoztatására alapot adna.
- [24] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A jogalap hiányára figyelemmel nincs lehetőség arra, hogy a Kúria az igényelt jogkövetkezményekkel foglalkozzon. A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a perköltség megfizetésére. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a felperes részére a felülvizsgálati eljárás során engedélyezett költségmentességre figyelemmel az állam viseli.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [25] 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 75. § (1) bekezdés, 78. § (1) és (2) bekezdés, SZJSZT 4. § (1) és (2) bekezdés, 16. § (1), (2) és (4) bekezdés, Pp. 78. § (1) bekezdés, 164. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 275. § (3) bekezdés, 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §

Záró rész

- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. február 8.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő